

JISMONIY MADANIYAT O‘QITUVCHISINING PEDAGOGIK- PSIXOLOGIK MAXORATINI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TEXNALOGIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH METODLARI

Maxmudov Iskandar

magistrant, Samarqand davlat universiteti

Anatatsiya: Ushbu maqolada jismoniy madaniyat o‘qituvchilarning pedagogik-psixologik maxoratini oshirishda axborot texnologiyalardan foydalanish o‘qituvchilar o‘z pedagogik mahoratlarini o‘zlashtirgan holda boyitib boradilar.

Kalit so‘zlar: Zamonaviy axborot texnologiyalari, pedagogik mahorat, o‘qituvchi

Jismoniy madaniyat o‘qituvchilarini pedagogik mahoratlarini oshirish maqsadida zamonaviy axborot texnologiyalari imkoniyatlaridan foydalana olish bilim, ko‘nikma va malakalarini shakllantirishga qaratilgan. «Ta’limda axborot texnologiyalari» kursi U.Sh.Begimqulov tomonidan taklif etilgan hamda mazmun va me’yor jihatidan mukammal ishlab chiqilgan bo‘lib, o‘qituvchilarning pedagogik mahoratlarini hozirgi zamon talablari asosida takomillashtiradi.

Shuningdek, kursning maqsadi - o‘qituvchilarda zamonaviy axborot texnologiyalari, kasbiy faoliyat va axborot jamiyati uchun zarur bo‘lgan texnik vositalar va dasturiy ta’minot borasidagi bilim, ko‘nikma va malakalar shakllantiriladi, zamonaviy axborot texnologiyalarini ta’lim jarayonida, shuningdek, kasbiy faoliyatlarida har qanday muammolarni yechishda qo‘llashni o‘rganadilar

Bunda o‘qituvchilar o‘z pedagogik mahoratlarini quyidagi modullar mazmunini o‘zlashtirgan holda boyitib boradilar:

1. Ta’limda axborot va kommunikatsiya texnologiyalari. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari haqida tushuncha, axborot va kommunikatsiya texnologiyalari vositalari, ularni ta’lim jarayonida qo‘llash imkoniyatlari, shaxsning

ta'lim-tarbiyasi va rivojlanishida zamonaviy axborot texnologiyalari va pedagogik dasturiy vositalar, axborot va kommunikatsiya texnologiyalari vositalarini yaratish, ularni o'quv- tarbiya jarayonida qo'llashning didaktik asoslari, o'quv maqsadli elektron vositalarni yaratish va foydalanishdagi pedagogik-ergonomik talablar va ularning sifatini baholash, o'quv-tarbiya jarayonining axborot-metodik ta'minotini va ta'lim muassasalari tashkiliy-boshqaruv tizimini avtomatlashtirish va uning istiqbollari, elektron-o'quv materiallari bazasining tuzilmasi va tarkibi, ta'limiy internet resurslar va ulardan o'quv jarayonida foydalanish, elektron o'quv-metodik materiallar majmuasi, uning tuzilmasi va tarkibi, axborot va kommunikatsiya texnologiyalari vositalaridan ta'limiy maqsadlarda samarali va qulay foydalanishning pedagogik-ergonomik shart sharoitlari, informatika va axborot texnologiyalari xonasiga qo'yiladigan talablar va unda ta'lim jarayonini tashkil etishning metodik jihatlari, axborot va kommunikatsiya texnologiyalari vositalaridan ta'lim jarayonida foydalanishning istiqbolli yo'nalishlari va kelajagi.

Jismoniy madaniyat o'qituvchilari zamonaviy axborot texnologiyalarini ta'lim va tarbiya jarayonida qo'llay olish bo'yicha pedagogik mahoratlarini oshiradilar, bilim, ko'nikma va malakalarga ega bo'ladilar.

Zamonaviy axborot texnologiyalarini ta'lim va tarbiya jarayonida qo'llay olish bo'yicha o'qituvchilar pedagogik mahoratning quyidagi ko'nikma va malakalariga ega bo'lishlari kerak:

O'qituvchining "axborot madaniyati" tushunchasini o'zlashtirishi. O'qituvchining "axborot madaniyati" pedagogik mahoratni mukammal egallab borishning muhim bir yo'nalishi sifatida tan olinmoqda. O'qituvchining "axborot madaniyati" quyidagi mezonlar asosida shakllanib boradi:

1.o'z kasbiy faoliyatiga tegishli axborotlarni olish, uni qayta ishlash va foydalanish metodlari va usullarini o'zlashtirishi; atrof olamdagi axborot jarayonlari haqida bilimlar va tasavvurlarni aks ettiruvchi o'qituvchining pedagogik mahoratini takomillashtiruvchi sifatlar yig'indisi, axborot vositalariga ega bo'lish, axborot madaniyati bilan bog'liq axloqiy va kasbiy mahorat me'yorlari tizimini o'zlashtirish, shuningdek kompyuter savodxonligiga ega bo'lishi;

2.kompyuter savodxonligi va axborotni izlash malakasi, axborotdan foydalanish hamda baholash, kompyuter kommunikatsiyasi texnologiyalariga ega bo‘lish, pedagogik faoliyatning barcha sohalarida axborot texnologiyalari imkoniyatlarini egallash va foydalanishdan iborat.

Zamonaviy axborot resurslari o‘qituvchiga o‘zining kasbiy mahoratini oshirishga yordam beradi. Bunday sharoitda o‘qituvchi:

- Ta’lim beruvchi sifatida mashg‘ulotlar o‘tkazadi, dars jarayonini o‘quv-metodik jihatdan to‘g‘ri va samarali tashkil etilishini ta’minlaydi;

Hozirgi paytda o‘qituvchining axborot madaniyatini shakllantirishning faqatgina birinchi, boshlang‘ich bosqichi zamonaviy kompyuter savodxonligini shakllantirish bosqichi kuzatiladi. Umumta’lim maktablarini axborot-kompyuter vositalari bilan ta’minlash o‘qituvchining kompyuter savodxonligini shakllantirish uchun sharoit yaratadi. Bilish jarayonini tashkil qilishning o‘zgartirilishi, kompyuterda axborot mahsulotlarini, o‘quv dasturlarini yaratish malakalarini shakllantirish o‘qituvchining axborot texnologiyaardan foydalanishini rivojlantirish yo‘lidagi keyingi qadam hisoblanadi.

Pedagogik mahorat tarkibiy tuzilishida axborot madaniyatining imkoniyatlarini oshirish zaruriyati quyidagi omillar bilan aniqlanadi:

Jismoniy madaniyat o‘qituvchilarning axborot madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish ta’lim sohasida olib borilayotgan islohotlarning ajralmas qismi ekanligi shubhasizdir.

O‘qituvchi zamonaviy axborot texnologiyalari asosida o‘z-o‘zini takomillashtirishida masofaviy kurslar bebaho yordam ko‘rsatadi. Internet orqali tayyorgarlik mavzusini tanlash, vaqtni tejash, o‘qitish samaradorligini oshirish imkoniyatini beradi. O‘zini, o‘z tajribasini ochib berish qobiliyati o‘qituvchi axborot madaniyatining muhim jihati hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1.Axmedova.M, M.Xolnazarova, D.Umarova “Psixalogik-pedagogik maxorat o‘qituvchining yuksak kasbiy fazilatidir” XXI Asr Psixalogiyasining Nazariy Va Amaliy Muammolarini O‘rganishga Bag‘ishlangan Respublika Ilmiy-Amaliy Konferensiyasi Toshkent 2012 yil. 416 bet

2.Begimkulov U.Sh. Pedagogik ta’limda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. Monografiya. – T.: Fan, 2007.

3..www.dissertasiya.uz

